

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1TdoVS/2/2021
Identifikačné číslo spisu:	9521100155
Dátum vydania rozhodnutia:	28.06.2021
Meno a priezvisko:	JUDr. Martin Bargel
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2021:9521100155.3

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Martina Bargela a sudcov JUDr. Petra Paludu, JUDr. Ivetty Macejkovej, PhD., LL.M., JUDr. Patrika Príbelského, PhD. a JUDr. Martiny Zeleňakovej v trestnej veci obvineného JUDr. Z. W. pre pokračovací obzvlášť závažný zločin prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1, ods. 3 Trestného zákona spolupáchateľstvom podľa § 20 Trestného zákona a iné, na neverejnom zasadnutí konanom 28. júna 2021 v Bratislave, o sťažnosti obvineného JUDr. Z. W. proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Tost/32/2021, z 10. júna 2021 takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku sťažnosť obvineného JUDr. Z. W. zamietla.

Odôvodnenie

Uznesením Špecializovaného trestného súdu, sp. zn. 4Tp/15/2021, z 23. mája 2021, bol obvinený JUDr. Z. W. vzatý do väzby z dôvodov podľa § 71 ods. 1 písm. b), písm. c) Trestného poriadku. Písomný sľub obvineného ani ponúknutú peňažnú záruku Špecializovaný trestný súd neprijal a väzbu obvineného nenahradil dohľadom probačného a mediačného úradníka. Proti tomuto uzneseniu podali ihneď po jeho vyhlásení sťažnosť prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky a obvinený JUDr. Z. W..

Vec bola Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky predložená 31. mája 2021 a prostredníctvom elektronickej podateľne náhodným výberom pridelená do senátu 5T, ktorý v zmysle Rozvrhu práce na rok 2021 v znení opatrení č. 1 - 10 pracuje v zložení JUDr. Juraj Kliment, JUDr. Peter Hatala a JUDr. Peter Štíft.

Obvinený JUDr. Z. W. písomným podaním z 28. mája 2021, doručeným najvyššiemu súdu 7. júna 2021, prostredníctvom svojho obhajcu JUDr. Adriána Kuceka vzniesol námietku zaujatosti voči sudcom senátu 5T JUDr. Jurajovi Klimentovi a JUDr. Petrovi Štíftovi.

O vznesenej námietke zaujatosti rozhodol najvyšší súd uznesením z 10. júna 2021, sp. zn.

5Tost/32/2021, ktorým podľa § 32 ods. 3 Trestného poriadku nevylúčil sudcov najvyššieho súdu JUDr. Juraja Klimenta a JUDr. Petra Štífta z vykonávania úkonov trestného konania v trestnej veci obvineného JUDr. Z. W., vedenej na najvyššom súde pod sp. zn. 5Tost/32/2021.

Proti tomuto uzneseniu podal 23. júna 2021 obvinený JUDr. Z. W. prostredníctvom svojho obhajcu JUDr. Adriána Kuceka sťažnosť.

V sťažnosti poukázal na uznesenie najvyššieho súdu zo 17. marca 2021, sp. zn. 2Ndt/7/2021, z ktorého podľa neho vyplýva, že vylúčenie JUDr. Klimenta nastalo z dôvodu, že obvinený JUDr. Z. W. mal byť účastný spoločného konania, teda platí premisa zaujatosti k osobe a nie k veci. Obvinený je toho názoru, že ak sa ho týkalo spoločné konanie s JUDr. G. T., išlo o posúdenie zaujatosti aj vo vzťahu k jeho osobe. Keďže sa následne ocitol v inom trestnom konaní, v ktorom rozhoduje skôr zaujatý sudca, musí byť podľa jeho názoru brané na zreteľ, že tento sudca bol v predchádzajúcom trestnom konaní vedenom proti obvinenému vylúčený z vykonávania úkonov trestného konania. Obvinený preto nesúhlasí so záverom, že JUDr. Juraj Kliment je v predmetnej trestnej veci nestranný, a to aj napriek tomu, že ide o iný skutok než v predchádzajúcom trestnom konaní.

Ďalej poukázal na to, že ak JUDr. Juraj Kliment označil zadržaných, resp. obvinených v predchádzajúcom trestnom konaní za osoby, ktoré by sa mali hanbiť, pričom jednou z takýchto následne zadržaných osôb bol i obvinený JUDr. Z. W., úvaha najvyššieho súdu obmedzená len na konštatovanie zaujatosti vo vzťahu k veci a nie vo vzťahu k osobám je nesprávna. Uvedené skutočnosti v súhrne podľa obvineného vytvárajú také objektívne prekážky, pre ktoré posudzovanie zaujatosti JUDr. Juraja Klimenta nemôže prejsť testom teórie zdania, pretože svojimi výrokmi vyvolal objektívne pochybnosti o nezaujatosti, ktoré ho vylučujú z rozhodovania v trestnej veci, v ktorej je obvinený JUDr. Z. W. stranou konania.

Vo vzťahu k nevylúčeniu JUDr. Petra Štífta obvinený považoval za nedôvodné prihládanie na subjektívny názor sudcu o jeho zaujatosti. Namiesto toho mal najvyšší súd vyhodnocovať, či nemôžu existovať určité vzťahové presahy JUDr. Petra Štífta a JUDr. Daniela Lipšica dané ich spoločným štúdiom a následným pôsobením na Ministerstve spravodlivosti Slovenskej republiky, ktoré by vzbudzovali legitímne pochybnosti o nezaujatosti. Tým, že najvyšší súd označil tvrdenia uvedené v námietke zaujatosti za ničím nepreukázané z dôvodu, že z obsahu spisového materiálu nevyplýva, že by JUDr. Daniel Lipšic bol v predmetnej veci činný ako prokurátor, podľa názoru obvineného pripustil, že výroky JUDr. Daniela Lipšica sú spôsobilé vyvolať legitímnu obavu o zaujatosti. Zároveň poukázal aj na otázku systémovej zaujatosti špeciálneho prokurátúra, ktorá má za následok, že zaujatosť vedúceho prokurátora v hierarchicky usporiadanej sústave prokuratúry spôsobuje v dôsledku subordinácie nemožnosť izolovaného posudzovania podriadených prokurátorov, a to nielen bezprostredne podriadených. Uvedené podľa obvineného jednoznačne vyplýva nielen zo zákona o prokuratúre, ale aj z § 30 písm. a) zákona č. 154/2001 Z. z. o prokurátoroch. S poukazom na uvedené považuje obvinený za nepochybné, že „stopa“, ktorú špeciálny prokurátor zanecháva v trestnom konaní prostredníctvom podriadených prokurátorov, bola prítomná aj v predmetnom trestnom konaní.

Ďalší dôvod nesprávnosti napadnutého uznesenia spočíva podľa obvineného v prihladaní na nesprávne konštatovanie JUDr. Petra Štífta o tom, že sa necíti byť zaujatý vo veci, pretože vo vzťahu k nemu nebola namietaná zaujatosť k veci, ale zaujatosť k osobe obvineného, ktorá mala byť odvodená od negatívnych výrokov JUDr. Daniela Lipšica na adresu obvineného.

Za nesprávny považuje obvinený aj postup súdu podľa § 32 ods. 6 Trestného poriadku vo vzťahu k argumentácii týkajúcej sa participácie JUDr. Petra Štífta pri rekonštrukcii trestnoprávných kódexov, pretože ako pochybnosť o nestrannosti sudcu ju posudzuje samotný Európsky súd pre ľudské práva (napr. McGonnell proti Spojenému kráľovstvu z 8. februára 2000, ods. 55 - 58). Uvedená skutočnosť sa podľa názoru obvineného môže preniesť do pomeru sudcu k osobe, ako aj k prejednávanej veci a z tohto dôvodu považuje za arbitrárne konštatovanie najvyššieho súdu, že tento dôvod nie je uvedený v § 31 Trestného poriadku a preto sa o ňom nekoná.

S poukazom na uvedené obvinený JUDr. Z. W. navrhol, aby iný senát najvyššieho súdu podľa § 32 ods. 5 písm. d) Trestného poriadku a § 194 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku zrušil napadnuté uznesenie a rozhodol o námietke zaujatosti tak, že JUDr. Juraja Klimenta a JUDr. Petra Štífta, sudcov Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, vylúči z prejednávania a rozhodovania o jeho sťažnosti, ako aj o sťažnosti prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky proti uzneseniu Špecializovaného trestného súdu, sp. zn. 4Tp/15/2021, z 23. mája 2021, vedenej na Najvyššom súde Slovenskej republiky pod sp. zn. 5Tost/32/2021, a z vykonávania ďalších úkonov trestného konania v predmetnej trestnej veci.

+ + +

Iný senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky [§ 32 ods. 5 písm. d) Trestného poriadku, § 18 ods. 1 veta druhá zákona č. 757/2004 Z. z.] na podklade riadne a včas podanej sťažnosti, preskúmal v rozsahu podľa § 192 ods. 1 Trestného poriadku správnosť výroku napadnutého uznesenia, proti ktorému podal obvinený sťažnosť, vrátane konania, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že sťažnosť obvineného JUDr. Z. W. nie je dôvodná.

Podľa § 31 ods. 1 Trestného poriadku: „Z vykonávania úkonov trestného konania je vylúčený sudca alebo prísediaci sudca, prokurátor, policajt, probačný a mediačný úradník, vyšší súdny úradník, súdny tajomník, asistent prokurátora a zapisovateľ, u ktorého možno mať pochybnosť o nezáujatosti pre jeho pomer k prejednávanej veci alebo k osobám, ktorých sa úkon priamo týka, k obhajcovi, zákonnému zástupcovi, splnomocnencom alebo pre pomer k inému orgánu činnému v tomto konaní.“

Podľa § 32 ods. 3 Trestného poriadku: „O vylúčení z dôvodov uvedených v § 31 na základe námietky vznesenej niektorou zo strán v iných prípadoch ako podľa odseku 2 rozhoduje orgán, ktorého sa tieto dôvody týkajú. O tom, či je vylúčený sudca alebo prísediaci, ktorý rozhoduje v senáte, rozhodne tento senát.“

Podľa § 32 ods. 5 písm. d) Trestného poriadku: „O sťažnosti proti rozhodnutiu podľa odsekov 2 a 3 rozhoduje iný senát odvolacieho súdu, dovolacieho súdu alebo nadriadeného súdu konajúceho o sťažnosti proti rozhodnutiu sudcu pre prípravné konanie, ak ide o rozhodnutie senátu odvolacieho súdu alebo dovolacieho súdu, alebo senátu nadriadeného súdu.“

Podľa § 18 ods. 1 veta prvá a druhá zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov: „Senát najvyššieho súdu sa skladá z troch sudcov, z ktorých jeden je predsedom senátu. Ak rozhoduje o riadnych alebo mimoriadnych opravných prostriedkoch proti rozhodnutiam senátov najvyššieho súdu, skladá sa senát najvyššieho súdu z predsedu a zo štyroch sudcov.“

Podľa čl. 144 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky: „Sudcovia sú pri výkone svojej funkcie nezávislí a pri rozhodovaní sú viazaní ústavou, ústavným zákonom, medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 2 a 5 a zákonom.“

Pomerom k prejednávanej veci treba rozumieť určitú zainteresovanosť orgánu činného v trestnom konaní na skutku, ktorá má konkrétnu podobu a osobný charakter, aby bola dostatočným dôvodom pre vznik pochybností o schopnosti sudcu pristupovať k veci a úkonom, ktoré sa jej týkajú objektívne. Táto môže napríklad spočívať v tom, že orgány činné v trestnom konaní, resp. jeho príbuzní, rodinný príslušník, osoba jemu blízka a podobne, boli činom poškodení, eventuálne orgán trestného konania bol svedkom skutku, pre ktorý sa vedie trestné stíhanie a podobne.

Pomerom orgánu trestného konania k osobám uvedených v § 31 ods. 1 Trestného poriadku sa rozumie vzťah tohto orgánu k niektorej z uvedených osôb, ktorý môže vyvolať vo verejnosti pochybnosti o jeho nezáujatosti práve pre tento vzťah, ktorý prípadne existuje aj mimo rámec konania. Takýto vzťah môže

spočívať najmä v príbuzenskom a rodinnom pomere úradnej osoby k niektorej z osôb uvedených v § 31 ods. 1 Trestného poriadku; ďalej môže ísť o úzke priateľstvo či kamarátstvo, resp. negatívny vzťah. Pritom platí, že je nevyhnutnou súčasťou profesionality sudcu, ktorá vyplýva aj z jeho základných povinností, aby bol schopný nezaujato rozhodovať i vo veciach, v ktorých vystupujú osoby, ktoré síce osobne pozná, avšak kvalita ich vzťahu nepresahuje bežný susedský, študijný, úradný, príp. pracovný vzťah a pod.

Záruku, že vo veci bude konať nestranný sudca poskytuje obvinenému článok 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého: „Každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky“. Z tohto článku okrem práva na určitú kvalitu spravodlivého procesu vyplýva aj „právo na nestranného sudcu“.

Záruku, že vo veci bude konať nestranný sudca poskytuje taktiež článok 6 ods. 1 Dohovoru, podľa ktorého: „Každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom ...“.

Európsky súd pre ľudské práva definoval nestrannosť vo veci Piersack proti Belgicku ako absenciu predsudkov alebo predpojatosti.

Nestrannosťou treba rozumieť absenciu predsudkov (zakorenených úsudkov či názorov, ktoré nie sú založené na spoľahlivom poznaní, ale na púhom predpoklade) alebo predpojatosti (subjektivizme, neobjektivite, straníckosti). Nestrannosť je potrebné skúmať z dvoch hľadísk, a to zo subjektívneho hľadiska nestrannosti, čo znamená, že je potrebné zistiť osobné presvedčenie sudcu prejednávajúceho prípad a z objektívneho hľadiska nestrannosti, t. j. je potrebné zistiť, či sú poskytnuté dostatočné záruky pre vylúčenie akejkoľvek pochybnosti v danom smere.

V prípade subjektívneho hľadiska nestrannosti sa nestrannosť sudcu prezumuje až do predloženia dôkazu o opaku (Piersack v. Belgicko - rozsudok EŠLP z 1. októbra 1982). Objektívna nestrannosť sa posudzuje podľa vonkajších objektívnych skutočností. Platí tzv. teória zdania, podľa ktorej nestačí, že sudca je subjektívne nestranný, ale musí sa ako taký objektívne javiť v očiach strán.

Objektívne hľadisko je založené na existencii dostatočných záruk pre vylúčenie akejkoľvek legitímnej pochybnosti o zaujatosti sudcu. „Spravodlivosť nielenže má byť vykonaná, ona sa musí aj javiť, že je vykonaná - Justice must not only be done, it must also be seen to be done“; „Treba ísť ďalej, ako sa veci javia - looking behind appearances“ (Delcourt v. Belgicko - rozsudok EŠLP zo 17. januára 1970, Saraiva de Carvalho v. Portugalsko - rozsudok EŠLP z roku 1994). Má byť vylúčený každý sudca, u ktorého sa možno oprávnene obávať, že mu chýba nestrannosť. Ide o dôveru, ktorú musia mať súdy pri stranách v demokratickej spoločnosti (Padovani v. Taliansko, rozsudok EŠLP z 26. februára 1993).

Najvyšší súd poznamenáva, že i keď zákon nespája vylúčenie sudcu z prejednávania a rozhodovania vecí iba s jeho skutočne preukázanou subjektívnou zaujatosťou, ale dôvodom takéhoto rozhodnutia je čo i len pochybnosť o jeho nezaujatosti, nemožno zároveň prehliadnuť, že rozhodnutie o vylúčení sudcu predstavuje výnimku z významnej ústavnej zásady, podľa ktorej nikto nesmie byť odňatý svojmu zákonnému sudcovi (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky). Inak povedané, sudcu možno vylúčiť z prejednávania a rozhodovania pridelenej veci len celkom výnimočne a zo skutočne závažných dôvodov, ktoré mu zjavne bránia rozhodnúť v súlade so zákonom, objektívne, nezaujato a spravodlivo, resp. vzbudzujú dôvodné pochybnosti, že jeho rozhodnutie tieto požiadavky spĺňať nebude.

V prípade, ak sa vecnými a relevantnými argumentami nepreukáže absencia predsudkov alebo predpojatosti procesne činného sudcu, nie je možné vysloviť, že je daný predpoklad na zaujaté konanie a rozhodovanie, a tým existencia dôvodu či dôvodov na jeho vylúčenie (porovnaj uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 1Tost/1/2021, z 19. januára 2021).

Obvinený JUDr. Z. W. v podanej sťažnosti vo vzťahu k nevyklúčeniu JUDr. Juraja Klimenta uviedol, že zaujatosť tohto sudcu pre pomer k svojej osobe odvodzuje od jeho vylúčenia v predchádzajúcom trestnom konaní vedenom proti obvinenému (uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 2Ndt/7/2021, zo 17. marca 2021).

K tejto sťažnostnej námietke najvyšší súd poukazuje na časť odôvodnenia uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 1TdoVS/1/2021, z 22. februára 2021 v zmysle ktorého:

„...Ak sudca, ktorý o skupine kolegov, ktorí boli zadržaní, obvinení a niektorí z nich vzatí do väzby, verejne vysloví, že by sa mali hanbiť, je z jeho vyjadrenia bezpochyby zrejmé, že sa s takým konaním týchto sudcov nestotožňuje, mali by sa hanbiť, odsudzuje ich konanie, napriek tomu, že takéto konanie nebolo prerokované k tomu príslušným orgánom v predpísanom konaní a nenadobudlo právoplatnosť, ale ide len o prvotné úkony vedúce možno i k takémuto právoplatnému rozhodnutiu. Ak teda bez predchádzajúceho právoplatného rozhodnutia súdu o vine sudcu, ktorý môže v budúcnosti rozhodovať o akejkolvek otázke súvisiacej s trestným stíhaním ktoréhokolvek obvineného zo skupiny stíhaných sudcov a verejne oznamuje, že by sa mali za také konanie hanbiť, ešte pred právoplatným rozhodnutím o vine oznamuje svoj postoj k prerokovanej veci.“

Rovnako tak najvyšší súd poukazuje aj na časť odôvodnenia uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 2Ndt/7/2021, zo 17. marca 2021 na str. 18 a 19, v rámci ktorej je uvedená:

„...Hoci je zrejmé, že tento výrok sa dotýka sudcov, a nie priamo obvineného JUDr. Z. W. tak, ako v ním oznámenej zaujatosti JUDr. Juraj Kliment uviedol, okolnosť, pre ktorú bol uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 1TdoVS/1/2021, z 22. februára 2021 vylúčený z vykonávania úkonov v trestnej veci obvineného JUDr. G. T., vzhľadom na jeho spoločné konanie v totožnom skutku sa potom týka aj obvineného JUDr. Z. W.“ ... „Z dôvodu, že nie je možné oddeliť jednotlivé osoby obvinených a ich vzťah ku konkrétnemu sudcovi rozhodujúcemu v jeho (ich) trestnej veci od ostatných osôb, ktoré sú stíhané spolu s ním, nie je možné ani vysloviť, že sudca JUDr. Juraj Kliment nie je vylúčený v trestnej veci, v ktorej trestnú činnosť mala páchať osoba vznášajúca voči nemu námietku zaujatosti (prípadne vo veci, v ktorej svoju zaujatosť oznámi sudca), respektíve sa jej dotýkala a túto trestnú činnosť mala táto osoba (obvinený JUDr. Z. W.) páchať spoločne s ďalšími osobami, vo vzťahu ku ktorým (napr. obvinený JUDr. G. T.) bol už sudca JUDr. Juraj Kliment z vykonávania úkonov trestného konania vylúčený.“

Z vyššie citovaného vyplýva, že JUDr. Juraj Kliment bol z iných trestných konaní vedených (okrem iných) aj proti JUDr. Z. W. vylúčený pre svoj výrok týkajúci sa skupiny zadržaných kolegov - sudcov. Do tejto skupiny však JUDr. Z. W. nepatrí a ani nepatrí, keďže nevykonáva a ani v čase vyslovenia predmetného výroku nevykonával funkciu sudcu. V zhode so závermi uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 2Ndt/7/2021 možno uviesť, že JUDr. Kliment bol z iného trestného konania tohto obvineného vylúčený len z dôvodu vedenia spoločného konania o totožnom skutku, ktorý sa týkal aj jeho osoby. Nie je preto pravdivé tvrdenie obvineného JUDr. Z. W. uvedené v podanej sťažnosti, že bol jednou z osôb, o ktorých sa JUDr. Juraj Kliment vyjadroval, pretože JUDr. Kliment sa vyjadril len o skupine svojich kolegov, ktorí boli v tom čase zadržaní, resp. obvinení, pričom obsah tohto jeho výroku nemožno, aj s poukazom na vyššie citované, rozširovať na akékoľvek ďalšie osoby zadržané po jeho vyslovení.

V teraz prejednáwanej veci je obv. JUDr. Z. W. stíhaný za spáchanie obzvlášť závažného zločinu prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1, ods. 3 Trestného zákona, pre skutky pod bodmi 2 a 3 uznesenia vyšetrovateľa NAKA sp. zn. PPZ-36/NKA-BA1-2021 z 19. marca 2021, ktorých sa mal dopustiť s obv. JUDr. Ľ. T. a obv. O. G.. Zjednodušene možno skutok zhrnúť tak, že malo ísť o poskytnutie „ochrany“ zo strany KÚFS-u osobám nelegálne vyrábajúcim cigarety za úplatok. Ako je vidieť táto trestná vec nemá absolútne nič spoločné s trestnou vecou obv. JUDr. Y., v ktorej bol JUDr. Kliment vylúčený pre pomer k veci.

Tvrdenie obvineného JUDr. Z. W., že ak sudca JUDr. Kliment „označil zadržaných, resp. obvinených v

predchádzajúcim trestnom konaní za osoby, ktoré by sa mali hanbiť, pričom jednou z takýchto následne zadržaných osôb bol i obvinený JUDr. Z. W.“, je vytrhnuté z kontextu (JUDr. Kliment sa vyjadroval o kolegoch sudcov) a celkom účelovo podsúvané najvyššiemu súdu ako sťažnostný argument. Teraz prejednávany prípad a zadržanie obvineného JUDr. Z. W. v tejto veci nijak nesúvisí s „kolegami sudcami“ a s vecou „X.“. Ide o úplne samostatnú vec a o zadržanie obvineného nesúvisiace s výrokom JUDr. Klimenta ohľadom akcie „X.“. Ak by najvyšší súd prijal zovšeobecňujúci argument obvineného o zadržaných osobách potom by sudca JUDr. Kliment už nikdy nemohol rozhodovať o väzbe zadržanej osoby v žiadnej veci. Takýto stav, ktorý naznačuje obvinený v sťažnosti najvyšší súd jednoducho nemohol prijať.

S ohľadom na uvedené možno konštatovať, že ani sťažnostné argumenty obvineného nič nemenia na správnosti výroku sťažnosťou napadnutého uznesenia vo vzťahu k nevyhláseniu sudcu najvyššieho súdu JUDr. Juraja Klimenta.

Sťažnostné námietky obvineného vo vzťahu k nevyhláseniu JUDr. Petra Štífta možno rozdeliť do dvoch základných bodov:

- konkretizovanie zaujatosti JUDr. Petra Štífta k obvinenému pre jeho blízky vzťah k JUDr. Danielovi Lipšicovi, ktorý sa o obvinenom mal negatívne vyjadrovať,
- doplnenie dôvodov zaujatosti JUDr. Petra Štífta pre pomer k obvinenému i k veci z dôvodu jeho participácie pri rekodifikácii trestnoprávných kódexov.

K prvému bodu najvyšší súd uvádza, že obvinený JUDr. Z. W. v podanej sťažnosti odvodzuje zaujatosť JUDr. Petra Štífta od jeho vzťahu k JUDr. Danielovi Lipšicovi, ktorý sa o obvinenom mal v minulosti negatívne vyjadriť. Inými slovami, obvinený je toho názoru, že JUDr. Peter Štíft je pri svojom rozhodovaní ovplyvnený názormi JUDr. Daniela Lipšica, ktorý bol jeho spolužiakom a následne spolupracovníkom na Ministerstve spravodlivosti Slovenskej republiky. Obvinený tak v podstate namieta schopnosť tohto sudcu nezávisle rozhodovať, teda konanie v rozpore s čl. 144 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky i so sľubom, ktorý sudca skladá a ktorého text je uvedený v čl. 145 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky. Ide preto o tak závažnú námietku obvineného, ktorú ak nepodloží relevantnými skutočnosťami preukazujúcimi jej pravdivosť a dôvodnosť, nemožno ju vykladať inak než ako bezdôvodný útok na osobnú integritu sudcu. V tomto prípade obvinený žiadnym spôsobom nepreukázal, že by JUDr. Peter Štíft nebol schopný rozhodovať v jeho trestnej veci nezávisle a nestranne. Za argument o opaku pritom nemožno považovať ani údajný obvineným uvádzaný vzťah medzi JUDr. Petrom Štíftom a JUDr. Danielom Lipšicom vytvorený ich spoločným štúdiom a následnou prácou na rovnakom ministerstve, a to aj s poukazom na JUDr. Petrom Štíftom uvádzanú skutočnosť, že jeho vzťah s JUDr. Lipšicom neprekročil charakter pracovno-kolegiálny, počas štúdia s ním neprišiel do bližšieho kontaktu, pričom posledných 15 rokov s ním neudržiava žiadny kontakt. Obvinený v tejto súvislosti nepredložil, okrem subjektívnych hypotetických konštrukcií žiadny relevantný argument o opaku, ktorý by bol spôsobilý tvrdenia JUDr. Petra Štífta vyvrátiť.

Zároveň, ak obvinený poukazuje na mediálne výstupy JUDr. Daniela Lipšica, ktoré by podľa neho mohli ovplyvniť JUDr. Petra Štífta pri rozhodovaní, najvyšší súd poukazuje na znenie jednej zo základných povinností sudcu, uvedenej v § 30 ods. 2 písm. c) zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediach a o zmene a doplnení niektorých zákonov: „V záujme záruky nezávislosti a nestrannosti výkonu sudcovskej funkcie je sudca povinný najmä nenechať sa pri výkone svojej funkcie ovplyvniť záujmami politických strán, politických hnutí, verejnou mienkou alebo oznamovacími prostriedkami.“ Obvinený opäť ani v tejto súvislosti nepredložil žiaden, aspoň v minimálnej miere, prijateľný argument preukazujúci, že by JUDr. Peter Štíft mal konať v rozpore s touto základnou povinnosťou sudcu. Skutočnosť, že JUDr. Lipšic je mediálne viditeľný a prezentuje svoje názory verejne, nedokázu sudcovia najvyššieho súdu nijak ovplyvniť, pričom platí, že aj napriek tomu (a prípadnému mediálnemu tlaku) nemôžu sudcovia tomuto tlaku a ani verejne prezentovaným názorom prokurátora podľahnúť a vždy musia konať len v mediach ústavy a zákona.

Napokon, pokiaľ obvinený JUDr. Z. W. namieta zaujatosť JUDr. Petra Štífta z dôvodu participácie tohto

sudcu na rekodifikácii trestných kódexov, poukazujúc na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva, k tomu najvyšší súd uvádza, že v námietke zaujatosti a v sťažnosti uvádzané rozhodnutia sa týkali prípadov, v ktorých bol sudca poradným orgánom pri tvorbe právneho predpisu, resp. podieľal sa na prijatí určitého predpisu a následne mal v konaní preskúmať zákonnosť tohto právneho predpisu. V týchto prípadoch Európsky súd pre ľudské práva uviedol, že sudca sa bude cítiť viazaný svojím skôr vysloveným názorom a z tohto dôvodu možno mať pochybnosti o jeho nezaujatosti. V predmetnej veci však JUDr. Peter Štift nemá rozhodovať o preskúmaní zákonnosti trestnoprávnych kódexov (napokon táto právomoc ani všeobecným súdom nepatrí a je zverená výlučne Ústavnému súdu Slovenskej republiky), ale má rozhodovať o sťažnosti prokurátora a obvineného proti uzneseniu Špecializovaného trestného súdu, ktorým bol obvinený vzatý do väzby. Navyše, vo svojom vyjadrení k námietke zaujatosti vznesenej obvineným okrem iného uviedol: „Pre úplnosť z vecného hľadiska uvádzam, že v prípade môjho pôsobenia pri príprave rekodifikácie trestných kódexov nejde o žiadnu kumuláciu legislatívnych a súdnych činností, keďže moja účasť na ich príprave vyplývala z titulu mojej pracovnej činnosti na Ministerstve spravodlivosti SR ako riaditeľa odboru trestnej legislatívy a prevencie kriminality a nebol som členom Komisie pre rekodifikáciu trestného práva. Navyše v tom čase som nebol ešte ani vo funkcii sudcu, resp. po mojom vymenovaní do nej som túto funkciu nevykonával a podľa zákona bola sťaž na Ministerstve spravodlivosti SR nezlučiteľná s výkonom funkcie sudcu. Pritom od uvedeného obdobia uplynula doba vyše 15 rokov.“

Z vyššie uvedeného vyplýva, že JUDr. Peter Štift ako sudca nebol poradným orgánom pri tvorbe trestnoprávnych kódexov a ani pred svojim menovaním do funkcie sudcu nebol členom rekodifikačnej komisie pre trestné právo. Z tohto dôvodu judikatúra Európskeho súdu pre ľudského práva, na ktorú obvinený v sťažnosti poukazuje, nie je v predmetnej veci použiteľná, nakoľko ide o skutkovo odlišnú situáciu od ním uvádzaných rozhodnutí.

Nad rámec uvedeného neuniklo pozornosti najvyššieho súdu, že pri predchádzajúcom rozhodovaní JUDr. Petra Štifta v inej trestnej veci obvineného JUDr. Z. W., vedenej na najvyššom súde pod sp. zn. 5Tost/13/2021 (na ktorú obvinený vo vznesenej námietke zaujatosti poukazuje), obvinený zaujatosť tohto sudcu žiadnym spôsobom, teda ani z vyššie uvedeného dôvodu nenamietal, čo len potvrdzuje nedôvodnosť tejto jeho námietky v predmetnom konaní.

Možno preto uzavrieť, že ani sťažnostné námietky obvineného vo vzťahu k JUDr. Petrovi Štiftovi nie sú spôsobilé spochybniť správnosť výroku napadnutého uznesenia vo vzťahu k nevyhláseniu tohto sudcu, keďže nebola zistená existencia žiadnych skutočností v zmysle § 31 ods. 1 Trestného poriadku spochybňujúcich jeho nezaujatosť či už k obvinenému alebo k veci.

S ohľadom na vyššie uvedené skutočnosti rozhodol senát 1TdoVS najvyššieho súdu tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 5 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.